

Referat af møde i Dialogforum den 19. maj 2014

Dato: 19. maj 2014

Tidspunkt: 15:00-17:00

Sted: Københavns Rådhus, Udvalgsværelse 8

Mødedeltagere: Mette Fløjborg, Olaffa Christensen, Vibeke Isabel Bena Thomsen, Jytte Marie Kristensen, Ulla Sivertsen (bisidder), Benedicte Møllegaard, Johannes Nymark, Stig Sørensen, Martin Ravn Hansen, Pernille Ruben Hansen, Lisbet Jørgensen, Jacob Fenger, Tina Pauli, Louise Gielov Olsen, Gitte Bylov Larsen, Jesper Christensen og Kenneth Elmegaard (ref.)

Afbud: Lotte Kaspersen, Cornelius Christiansen, Erik Olsen, Lizzie Sørensen, Paul Naisbritt, Robert Refby, Otto Kristiansen, Christel Larsson og Helle Charlotte Andersen.

1. Velkomst

Socialborgmester Jesper Christensen bød alle nyudpegede medlemmer af Dialogforum velkommen. Jesper varetog rollen som mødeleder.

Jesper indledte mødet ved at fortælle om formålet med Dialogforum, som primært består i at kvalificere Københavns Kommunes indsats for borgere med sindslidelse ved at sikre direkte dialog mellem politikere, brugere og pårørende.

Som repræsentanter for brugere og pårørende i socialpsykiatrien i Københavns Kommune har Dialogforums medlemmer mulighed for at tale med kommunens politikere om emner inden for socialpsykiatrien.

Jacob Fenger spurgte til, hvordan man i Dialogforum kan gøre sin stemme gældende. Hertil svarede Jesper, at Dialogforum indgår i dialog med kommunen og har ad denne vej mulighed for at få indflydelse forvaltningens arbejde. Herudover kan Dialogforum have indflydelse på politisk niveau gennem møderne med de politiske udvalg.

Jesper foreslog, at alle kort skulle præsentere sig selv og hvem man repræsenterer i Dialogforum. Dette kan i øvrigt findes den vedlagte liste over medlemmer.

2. Godkendelse af mødets dagsorden

Dialogforum godkendte dagsordenen til mødet.

3. Godkendelse af udkast til vedtægter

Jesper fortalte, at Socialforvaltningen har udarbejdet et udkast til vedtægterne for Dialogforum. Jesper fremhævede de væsentligste ændringer i forhold til de tidligere vedtægter.

19-05-2014

Sagsnr.
2014-0028552

Dokumentnr.
2014-0028552-16

Sagsbehandler
Kenneth Elmegaard
Jensen

MR Voksne

Bernstorffsgade 17
1592 København V

E-mail
BT8Z@sof.kk.dk

For det første er det blevet præciseret, at et medlem er valgt som repræsentant for en organisation eller et centerråd. Det betyder, at medlemmet udtræder af Dialogforum, hvis vedkommende ikke længere har ansættelse i eller er medlem af den organisation, der har indstillet medlemmet. Det samme gør sig gældende for suppleanter.

For det andet fortalte Jesper om ændringen i antallet af politiske repræsentanter. Hidtil har der været to repræsentanter fra Socialudvalget samt en repræsentant fra henholdsvis Beskæftigelses- og Integrationsudvalget og Sundheds- og Omsorgsudvalget.

De tre udvalg besluttede i slutningen af 2013 dog, at dette antal skulle reduceres til en repræsentant, som er Socialborgmesteren. Til gengæld får Dialogforum mulighed for at mødes med hele udvalg. I løbet af en valgperiode på fire år skal Dialogforum således mødes to gange med Socialudvalget samt en gang med henholdsvis Beskæftigelses- og Integrationsudvalget samt Sundheds- og Omsorgsudvalget.

For det tredje beskrev Jesper fordelene ved, at det nu er centerrådene, der udpeger medlemmer af Dialogforum fra de seks socialpsykiatriske centre fra kommunen. Dette betyder, at drøftelserne i Dialogforum kan foregå på et overordnet og generelt plan, mens diskussioner vedrørende konkrete forhold på centrene kan tages til møderne i dette regi.

Endelig fortalte Jesper for det fjerde, at man kun kan deltage på møderne som medlem af Dialogforum, eller som suppleant i det ordinære medlems fravær. Jesper understregede dog muligheden for at medbringe en bisidder, såfremt man måtte have et behov herfor for selv at kunne deltage i dialogen på møderne.

Dialogforum havde ingen indvendinger til forvaltningens udkast til vedtægterne og kunne derfor godkende dem. Vedtægterne er vedlagt dette referat og kan desuden findes på Dialogforums hjemmeside.

4. Temadrøftelse vedr. aktivitets- og samværstilbud

Jesper præsenterede temadrøftelsen, som omhandlede udviklingen af aktivitets- og samværstilbuddene i København. Dialogforum har tidligere udtrykt et ønske om at have en sådan drøftelse. Herudover har Socialudvalget bedt forvaltningen om at lave en analyse af området samt at give bud på, hvordan området kan udvikles.

Der er derfor påbegyndt en proces, hvor forvaltningen gerne tidligt vil inddrage Dialogforum for at få input, ønsker og ideer til arbejdet med udviklingen af aktivitets- og samværsområdet. Derfor var Gitte Bylov Larsen inviteret, som er kontorchef i Socialforvaltningen. Gitte kunne

kort præsentere forvaltningens tanker og ideer, hvorefter hun lagde op til en drøftelse i Dialogforum.

Gitte indledte med at fortælle om baggrunden. Socialudvalget har bedt forvaltningen om at komme med forslag til udvikling af aktivitets- og samværsområdet. Gitte fortalte desuden, at der ingen økonomisk tilførsel er, hvilket betyder, at når noget opprioriteres, må noget andet nedprioriteres. Udgangspunktet er at understøtte den individuelle recoveryproces.

Gitte fortalte om processen for forløbet, og at forvaltningen blot er i den indledende fase. Dette giver således mulighed for at inddrage Dialogforum meget tidligt i processen. Der afholdes i juni 2014 en workshop, der har til formål at blive klogere på, hvad der fungerer i den nuværende tilbudsvifte, samt hvad der er af ønsker og behov til den fremtidige tilbudsvifte.

Forvaltningens forslag til udvikling bygger på et ønske om en mere differentieret vifte af aktivitets- og samværstilbud. Dette betyder med andre ord, at der i den ene ende af skalaen skal være tilbud til meget sårbare borgere, der har brug for omsorg, mens der i den anden ende af skalaen skal være mere strukturerede og forpligtende tilbud om udviklingsforløb – fx fokus med fokus på beskæftigelse. Idrætshuset blev nævnt som eksempel på sidstnævnte type tilbud. Inden Gitte lagde op til diskussion blandt Dialogforums medlemmer, oplæste hun alle aktivitets- og samværstilbud i København:

- Center City: Amadeus, Cafe Rose, Fountain House, Kontaktcenter Valdemarsgade, Lyrskovgade, Milepælen, Otilia, Pegasus og Rønnebo (åben for kendte brugere udefra).
- Center Nordvest: Kontakten, Mama Mia, Pinta og Birkedommervej (åbner i 2014).
- Center Nørrebro: Askovgården, Fremtidsfabrikken, Idrætshuset, Offside, Sidelinien (lukker sommer 2014) og Thorupsgårdens cafe (åben for alle borgere udefra).
- Center Amager: N.A.B.O. og Aktivitetshuset (nyt).

Flere af Dialogforums medlemmer gav udtryk for vigtigheden af, at tilbuddene er geografisk tæt placeret på borgerens hjem, fordi det kan være svært at overskue at bevæge sig langt væk fra sit hjem.

I denne forbindelse gjorde Vibeke Isabel Bena Thomsen opmærksom på, at mange i målgruppen er isoleret i sit hjem og derfor knapt tør bevæge sig ud af døren. Hertil kommer, at brugerne tit har et stort behov for at opbygge et nyt netværk i sit nærområde. Vibeke foreslog

derfor, at der etableredes flere lidt mindre ambitiøse tilbud fordelt over hele byen.

Libet Jørgensen supplerede ved at gøre opmærksom på, at mange af de borgere, der kommer fra Amager har svært ved at bevæge sig over broerne. Hertil kommer, at der er udfordringer med transport for at komme på tværs af øen.

I forlængelse heraf gav Lisbet udtryk for, at mange borgere i målgruppen har brug for at blive inkluderet i samfundet. Ifølge Lisbet bliver aktivitets- og samværsdelen på Sundbygård ikke benyttet i stort omfang af samme årsag. Brugere kommer ikke på et aktivitets- og samværstilbud, der er beliggende på et bosted, fordi de har brug for at komme ud blandt mennesker, som ikke har sindslidelse.

I denne forbindelse nævnte Libet værestedet Drys Ind på Amager. Her er der mulighed for, at alle og enhver i alle aldre kan komme, og det er derfor ikke kun borgere med sindslidelse. Hun mente, at dette sted er med til at skabe inklusion i samfundet og derigennem underbygge den individuelle recoveryproces. Jesper mente, at Lisbets pointe talte for profilværesteder steder, der specialiserer sig i særlige målgrupper.

Mette Fløjborg bakkede om ideen profilværesteder. Mette påpegede, at sådanne steder kræver specialiseret viden, og at det vigtigt, at det enkelte sted skal være med til at skabe og understøtte borgernes tro på, at de kan komme sig. Mette mente desuden, at det ikke burde hedde et værested.

Pernille Ruben Hansen roste samtidig Fremtidsfabrikken, som ligger i Idrætshuset på Nørrebro. Hun beskrev brobygningen til jobcentrene, praktikordninger og kontaktpersoner, som bidrager til, at brugernes styres i retning af

Jacob Fenger gav udtryk for, at aktivitets- og samværstilbuddene ofte bærer præg af en kedelig stemning, fordi der er for lidt aktivitet. Han er derfor også fortaler for tilbud, der stiller krav til brugerne og derved har et udviklingsperspektiv. Hvis man ønsker en mere differentieret vifte af indholdet i tilbuddene, er det nødvendigt, at tilbuddene spredes lidt bredere i byen. Jacob foreslog i denne forbindelse, at der kunne være et tilbud i hvert center, der ligner Idrætshuset.

Jesper supplerede Jacob ved at foreslå at medtænke kulturhusene i den differentierede vifte. Hvis man kan inddrage disse, gøres det derved muligt geografisk set at sprede aktivitets- og samværstilbuddene mere.

Vibeke udtrykte vigtigheden af, at borgeren altid er i centrum, og at det derfor en god ide at brugerne inddrages mest muligt i driften af tilbuddene. Dette kunne eventuelt realiseres ved at give friere rammer

til tilbuddene, så de selv kan bestemme, hvad de vil foretage sig på stederne. Mette erklærede sig enig heri og fortalte, at borgeren skal være i øjenhøjde med forvaltningen.

Pernille lagde vægt på, at overgangen fra barn til voksen er essentiel i tilbuddenes indhold, og at der derfor skal være et stort fokus på den store andel af unge mennesker i målgruppen. I denne forbindelse påpegede Tina Pauli, at der bør være ekstra tilbud til unge i løbet af sommeren, fordi skolerne er lukket i sommerferien, og der er derfor lange perioder, hvor de unge mennesker ikke har så meget at foretage sig. Herudover mente Tina, at der i højere grad bør tages hensyn til unge mennesker, der af sind er lidt yngre end de reelt er.

Benedicte Møllegaard foreslog, at Københavns Kommune kunne efterlyse nogle kreative i mennesker i samfundet, der kan sætte noget i gang. Det kunne for eksempel være kunstnere, musikere eller andre, der på den ene eller anden måde kunne være med til at skabe nogle rammer til borgere med sindslidelse. På denne måde kunne brugerne hjælpes på vej mod højere grad af inklusion i samfundet, og samtidig blive støttet i selv at folde sig kreativt ud.

Olaffa Christensen informerede om, at Københavns Kommune tidligere har haft en aftale med Tivoli om at arrangere en dag for borgere med handicap og borgere med sindslidelse. Han foreslog, at man i kommunen kunne tage dette op til overvejelse igen.

5. Orienteringer

Orienteringer fra forvaltningen

Sikkerhed i forlængelse af Ringbo-sagen

Jesper fortalte om drabet, der fandt sted i december 2013 på bostedet Ringbo i Københavns Kommune. Der var tale om en 72-årig mandlig beboer, der lider af paranoid skizofreni og tvangstanker, som dræbte en medarbejder med knivstik.

Beboeren havde forinden ulykken et stykke tid ikke villet tage sin antipsykotiske medicin. Jesper fortalte, at socialpsykiatrien ikke har mulighed for at bruge tvang. Derimod kan behandlingspsykiatrien enten indlægge borger eller tvinge borger til at modtage depotmedicin. I begge tilfælde sker dette efter en konkret vurdering fra psykiater.

I forlængelse af episoden på Ringbo er der igangsat en proces, der skal styrke sikkerheden på socialpsykiatriske bosteder. Der blev afholdt en workshop d. 23. april i et samarbejde mellem FOA og Københavns Kommune.

Workshoppen havde til formål at identificere og kvalificere konkrete emner, der skal arbejdes videre med. Som følge af workshoppen er der nedsat flere arbejdsgrupper med deltagere fra Socialforvaltningen, de

faglige organisationer og brugerorganisationerne, som arbejder videre med problemstillingerne for at finde konkrete løsninger. Eksempelvis er der nedsat arbejdsgrupper vedr. risikovurdering, medicinpædagogik og konfliktforebyggelse.

Efter sommeren 2014 vil der blive afholdt en afsluttende konference, hvor arbejdsgrupperne fremlægger deres resultater.

Stofhandel på bostedet Ringbo

Den 27. april 2014 bragte TV2 News et indslag, hvor tre medarbejdere fra det socialpsykiatriske botilbud Ringbo fortalte, at nogle beboere på Ringbo sælger stoffer til andre beboere. De tre medarbejdere mente ikke, at ledelsen bakkede op om at håndtere problemerne.

Konkret fortæller en medarbejder, at ledelsen har opfordret dem til ikke at støtte beboere, hvis de ønsker at anmelde en narkohandler til politiet. Medarbejderne fortæller desuden, at nogle af beboerne bliver udsat for røverier, vold og trusler fra de beboere, som sælger hash.

Det er desværre ikke en ukendt problemstilling, at nogle borgere med sindslidelse har et misbrug af alkohol og/eller stoffer ved siden deres psykiske sygdom. Det er desværre også korrekt, at der til tider foregår stofhandel mellem beboere. Dette er naturligvis ikke acceptabelt.

Det er dog forvaltningens vurdering, at TV2 har fortegnet billedet af ledelsens og medarbejdernes handlinger i disse situationer. Således kan forvaltningen ikke genkende, at ledelsen ignorerer ulovlige forhold på Ringbo.

Centerchefen på Ringbo sendte en mail til ledelsen og medarbejderne, hvori han understreger de retningslinjer, der foreskriver, at politiet skal kontaktes i alle tilfælde vedrørende kriminelle forhold.

Fremadrettede tiltag i forlængelse af sagen om stofhandel

Som led i den overordnede moderniseringsplan af boliger til borgere med sindslidelse, bliver der etableret tre nye botilbud i København, som senest i 2016 skal erstatte de pladser, som i dag findes på Ringbo.

Et af de tre nye tilbud med 50 pladser målrettes borgere med misbrug. Dette vil ikke fuldstændig fjerne risikoen for, at beboere handler med stoffer. Men man vil dels kunne samle faglighed og ekspertise omkring misbrug, og dels i højere grad indfri målsætningen om fremover ikke at blande misbrugende med ikke-misbrugende beboere.

Socialforvaltningen har herudover lavet en handleplan for, hvordan man fremadrettet arbejder målrettet med problemstillingen, der blandt andet indbefatter kompetenceudvikling af medarbejdere omkring

dobbeltdiagnoser samt styrket samarbejde med politiet og Region Hovedstaden.

Orienteringer fra bruger- og pårørenderepræsentanterne

Stig Sørensen fortalte, at han har en god ven på Ringbo og at han synes at Ringbo er et godt tilbud og at det er ærgerligt at Ringbo skal lukkes. Stig pointerede derudover, at man skal passe på med at karakterisere Ringbo, ud fra de to sager der har været på det seneste omkring det førmtalte drab samt problemer med stofhandel. Stig mener ikke man på nogen måde vil kunne forhindre al salg af stoffer, da det er noget der foregår overalt i samfundet og at det ikke engang er muligt at holde stofferne uden for de lukkede fængsler. Olaffa Christensen er enig i Stigs betragtninger.

Lisbet Jørgensen påpeger, at der er et problem i forhold til misbrugsbehandlingen af de borgere, der både har en sindslidelse og et misbrug. Jesper fortæller, at Københavns Kommune og Regionen har fokus på, at der i fællesskab skal arbejdes mod en bedre koordinering af behandlingen af borgere med dobbeltdiagnoser.

Vibeke Isabel Bena Thomsen oplever ligeledes, at der er problemer i forhold til behandling af borgere med dobbeltdiagnoser. Hun påpeger problemet med, at borgere ofte ikke kan komme i behandling for deres psykiske lidelse med mindre de først er trappet ud af deres misbrug.

Tina Pauli fortæller, at mange borgere med misbrug lider af ADHD og at der er brug for at tænke behandlingen af den psykiske lidelse og misbruget bedre sammen.

Jesper fortæller, at Regionen og kommunen er i gang med en drøftelse af en eventuel samdrift af tilbud til borgere med dobbelt diagnoser.

Lisbet Jørgensen gjorde opmærksom på, at det er vigtigt at kapaciteten af læger (på Digevej) er tilstrækkelig når kommunen åbner det nye tilbud til borgere på Amager. Tilbuddet oprettelse som et led i lukningen af Ringbo og vil være målrettet borgere med dobbeltdiagnoser. Lisbet fortæller, at hun har været i kontakt med lægerne, som ikke synes at være orienterede op åbningen af det nye tilbud.

Mette Fløjborg fortæller, at LMS har startet et intensivt projekt til unge mellem 13 og 17 år. Forløbet tager 20 uger og der er derefter efterværn i 6-8 uge. Der starter løbende hold op med otte personer pr. gangen. Mette gjorde opmærksom på, at projektet er interessant for kommunen i forhold til at henvise eventuelle deltagere.

Benedicte Møllegaard fortalte, at der den 10. april har været socialt tilsyn på Center Nørrebro. Det blev i den forbindelse anbefalet, at der

blev ændret på visitationen, da denne på nuværende tidspunkt synes for bred. Der vil blive set på hvordan visitationen kan tilpasses, således at målgruppen bliver mere homogen.

Benedicte fortalte derudover om Laplandsmodellen, som er en metode til at organisere behandlingsindsatsen på i socialpsykiatrien. Benedicte fortæller hvordan borgeren eksempelvis ved udskrivning fra et behandlingstilbud selv skal vælge de personer som skal støtte og hjælpe i udskrivningsforløbet. Nøgleordene for modellen er åben dialog, brugerinddragelse og tillid.

Sidst fortalte Benedicte at der i en periode, som følge af handel med stoffer, har været en del kriminalitet på Thorupgården. Dette er dog stoppet nu.

Olaffa Christensen påpegede, at det er vigtigt at alle rådsmedlemmerne samler og diskuterer problemer. Jesper sagde, at der vil være et møde hvor dette vil ske.

Vibeke Isabel Bena Thomsen fortalte om det nye fricenter i Nordvest FRINOVA, hvor brugere vil blive inddraget i større omfang end før. Der vil ikke være visitation og der er åbent for borgere op til 35 år. Der er tale om et aktivitetssted og ikke et værested, som vil være brugerdrevet. Der er fokus på at få folk ud af deres bolig, møde nye mennesker og på at få lyst til at tage ansvar for sig selv.

Jesper foreslår, at Dialogforum kunne mødes med eller evt. besøge personale og brugere fra FRINOVA i begyndelsen af 2015.

6. Næste møde i Dialogforum

Det næste møde i Dialogforum finder sted mandag d. 18. august 2014 kl. 15:00-17:00. Herefter mødes Dialogforum med Socialudvalget onsdag d. 12. november kl. 15:00-16:00, hvor Dialogforum holder formøde inden for at aftale, hvad der skal drøftes kl. 14:00-15:00.

Alle møder finder sted i Udvalgsværelse 8 på Københavns Rådhus. Oplysninger om møderne kan desuden findes i mødekalenderen, som er vedlagt dette referat, og som kan findes på Dialogforums hjemmeside på www.kk.dk/dialogforum

7. Evt.

Jesper fortalte, at Dialogforum har fået en hjemmeside, hvor det er muligt at finde vedtægter, dagsordener, mødekalender, referater samt medlemsliste. I denne forbindelse gav medlemmerne af Dialogforum samtykke til at Dialogforums sekretariat må offentliggøre deres navne samt hvem de repræsenterer.

Hjemmesiden kan findes på www.kk.dk/dialogforum